

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

آیین نامه دوره

دکتری پژوهشی

(Ph.D. by Research)

مصوب پنجاه و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۱۴

آیین نامه دوره

دکتری پژوهشی (Ph.D. by Research)

مصوب پنجاه و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۱۴

آیین نامه دوره دکتری پژوهشی (Ph.D. by Research) که به تأیید معاونت تحقیقات و فناوری رسیده است، در ۶ فصل، ۳۴ ماده و ۱۹ تبصره در پنجاه و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۱۴ مورد بازنگری قرار گرفت و به تصویب رسید. برای آن دسته از دانشجویانی که از این تاریخ به بعد پذیرفته می شوند لازم الاجرا است و از این تاریخ کلیه آیین نامه ها و بخشنامه های مغایر با آن برای دانشجویان مشمول این آیین نامه، لغو می شود.

مورد تأیید است

دکتر سید منصور رضوی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورد تأیید است

دکتر سید امیر محسن ضیائی

معاون آموزشی

مورد تأیید است

دکتر رضا ملک زاده

معاون تحقیقات و فناوری

رای صادره در پنجاه و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۱۴ در مورد آیین نامه دوره دکتری پژوهشی (Ph.D. by Research) صحیح است، به واحدهای مجری ابلاغ شود.

دکتر سید حسن هاشمی

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

و رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

فصل اول

کلیات

ماده ۱: تعریف

دوره دکتری پژوهشی (Ph.D. by Research) یکی از بالاترین مقاطع تحصیلی آموزش عالی است که به اعطای مدرک دکتری پژوهشی (Ph.D. by Research) می انجامد و مجموعه ای هماهنگ از فعالیت های پژوهشی و کاربردی یا بنیادی است.

تبصره: در این آیین نامه به منظور رعایت اختصار به تمام دانشگاه ها، پژوهشگاهها و مؤسسات آموزش عالی دارای مجوز از شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی که در زمینه تحصیلات تکمیلی فعالیت دارند «مؤسسه» گفته می شود.

ماده ۲: هدف

هدف از ایجاد دوره دکتری پژوهشی، تربیت افرادی است که ضمن احاطه به یک زمینه خاص و آشنایی با علوم مرتبط، با استفاده از روش های پیشرفته تحقیق و جدیدترین مبانی پژوهشی بتوانند گامی در جهت خودکفایی کشور، توسعه پایدار و گسترش مرزهای دانش بردارند. دانش آموختگان این دوره با در دست گرفتن رهبری پژوهش، نوآوری و توسعه روش های نوین و پل زدن بین علوم پایه و کاربردی با هدف ارتقاء سلامت و احیاء روحیه خودباوری برای دست یابی به تازه های جهان دانش اقدام خواهند نمود.

ماده ۳: محور اصلی

محور اصلی فعالیت های دوره دکتری پژوهشی، کسب دانش و مهارت از طریق پژوهش هدفمند و نوآوری در یک حیطه خاص علمی است.

ماده ۴: شرح دوره:

۱-۴: طول مدت این دوره ۴ سال است. (حداکثر یک سال آن به بخش اول دوره اختصاص دارد) در این دوره دانشجوی با مهارت هایی که کسب می کند پایان نامه تحقیقاتی خود را منطبق با اهداف مرکز تحقیقاتی اجرا می نماید.

۱-۴-۱: طول مدت دوره در شرایط خاص، به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه حداکثر تا ۲ نیم سال قابل افزایش یا کاهش می باشد.

۲-۴-۱: زمان شروع به تحصیل دانشجوی در این دوره پس از اعلام رسمی قبولی داوطلب توسط مؤسسه و نام نویسی دانشجوی در حوزه معاونت آموزشی مؤسسه می باشد.

این دوره شامل دو بخش است :

۴-۲: **بخش اول** دوره که طول آن حداکثر یک سال می باشد و دانشجوی طی آن مهارت‌های نظری و عملی بنیادین پژوهش را می آموزد.

۴-۲-۱: تعداد واحدهای بخش اول ۱۸ واحد آموزشی است که شامل ۹ واحد عمومی و ۹ واحد اختصاصی است. عناوین واحدهای اختصاصی به پیشنهاد استاد راهنما و تائید شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه تعیین می گردند و واحدهای مورد نظر از طریق معرفی مدیریت تحصیلات تکمیلی مؤسسه در گروه‌های آموزشی ذیربط ارایه خواهند شد.

• آمار زیستی و اپیدمیولوژی پیشرفته (۲ واحد)

• روش تحقیق پیشرفته (۲ واحد)

• اخلاق در پژوهش (Ethics) (۱ واحد)

• مستند سازی و گزارش نویسی (Report Writing) و نگارش مقاله (Scientific Writing) (۲ واحد)

• مهارت‌های ارتباطی (Communication Skill) (۲ واحد)

• واحدهای آموزشی اختصاصی (۹ واحد)

تبصره: دانشجوی در بخش اول دوره ملزم به انتخاب موضوع پایان نامه دوره دکتری پژوهشی، انجام مطالعات مقدماتی، نگارش پروپوزال و نهایتاً تصویب آن در شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه می باشد.

۴-۲-۲: حداقل نمره قبولی در دروس بخش اول ۱۴ از ۲۰ می باشد.

۴-۲-۳: موضوع پایان نامه باید منطبق با رسالت مرکز تحقیقاتی مجری، اعتبار مالی پژوهش (Grant) استاد راهنما و در جهت حل مسائل و نیازهای نظام سلامت باشد.

تبصره: تأیید اعتبار مالی پژوهش (Grant) استاد راهنما و نظارت بر حسن اجرای بند فوق به عهده معاونت پژوهشی مؤسسه خواهد بود.

۴-۲-۴: در صورتیکه دانشجوی انصراف دهد و یا به هر دلیل موفق به گذراندن دوره نگردد، با نظر شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه گواهی دروس گذرانده به وی اعطا می گردد و دانشجوی ملزم به پرداخت کلیه خسارات طبق تعهدات اخذ شده به مؤسسه مربوطه می باشد.

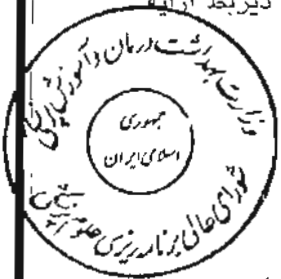
۴-۳: **بخش دوم** دوره شامل گذراندن مراحل اجرایی پایان نامه تحقیقاتی دانشجوی می باشد و شرط ورود به آن گذراندن دروس بخش اول دوره و تصویب پروپوزال پایان نامه توسط شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه است.

۴-۳-۱: در این بخش دانشجوی با مهارت های کسب شده در بخش اول، پایان نامه خود را اجرا و از دستاوردهای آن دفاع می نماید.

۴-۳-۲: زمان این بخش از دوره سه سال می باشد.

تبصره: با توجه به مفاد بند ۱-۱-۴ حداکثر تا ۲ نیمسال قابل افزایش یا کاهش می باشد.

۴-۳-۳: تعداد واحدهای بخش دوم دوره دکتری پژوهشی حداکثر ۶ واحد کار در عرصه متناسب با موضوع پایان نامه دوره دکتری پژوهشی و ۲۲ واحد پژوهشی در قالب اجرای پایان نامه می باشد. دانشجوی ضمن اجرای پایان

نامه دوره دکتری پژوهشی در صورت ضرورت حداکثر ۶ واحد کار در عرصه به تشخیص استاد راهنما در ارتباط با صنایع مختلف از جمله داروسازی، تولید لوازم، تجهیزات پزشکی، کار در آزمایشگاه و غیره با توجه به نیاز پایان نامه به کسب مهارت و تجربه در راستای اهداف مؤسسه می گذراند.

۴-۳-۴: دفاع از پایان نامه دوره دکتری پژوهشی پس از چاپ یا اخذ پذیرش حداقل ۳ مقاله منتج از پایان نامه در طی دوره به عنوان نویسنده اول در مجلات علمی، پژوهشی معتبر نمایه شده در نمایه نامه های بین المللی (Pub Med یا ISI) که حداقل یکی از این سه مقاله در مجلات با Impact Factor مساوی یا بالاتر از ۱ باشد امکان پذیر است. از این سه مقاله فقط یکی می تواند در مجلات خود مؤسسه باشد.

تبصره ۵: اگر انجام پروژه تحقیقاتی منجر به ثبت بین المللی اختراع، اکتشاف، Patent و یا تولید محصولات ارزشمند پزشکی و دارویی شود، این مورد می تواند به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه و تایید کمیته ابداعات و اختراعات معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع، جایگزین یک تا سه مقاله فوق گردد. (طبق ماده ۲ آیین نامه ارتقاء اعضای هیئت علمی)

۴-۳-۵: کلیه امور آموزشی و پژوهشی دانشجو در طول دوره، تحت نظارت شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه می باشد.

فصل دوم

شرایط ورود داوطلب

ماده ۵: شرایط ورود داوطلب به دوره

۱-۵- داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی

۲-۵- نداشتن منع قانونی ادامه تحصیل از لحاظ خدمت نظام وظیفه عمومی برای داوطلبان مرد

۳-۵- داشتن دانشنامه دکتری عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی)، دکترای حرفه ای دامپزشکی، دکتری حرفه ای علوم آزمایشگاهی و کارشناسی ارشد از یکی از دانشگاه های داخل یا خارج کشور که حسب مورد به تایید وزارتین بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و علوم تحقیقات و فناوری رسیده باشد.

تبصره ۱: داوطلبان دارای مدارک تحصیلی بالاتر [دکتری تخصصی (Ph.D.)، تخصص بالینی (دانشنامه و گواهی نامه تخصصی) و فوق تخصصی و فلوشیپ] در صورت پذیرفته شدن در دوره ملزم به پرداخت هزینه های تحصیل می باشند.

تبصره ۲: دارندگان مدارک معادل کارشناسی ارشد مجاز به شرکت در این دوره نمی باشند.

۴-۵- داشتن حداقل دو مقاله تحقیقی اصیل منتشر شده در مجلات علمی، پژوهشی معتبر نمایه شده در نمایه نامه های بین المللی (Pub Med یا ISI) به عنوان نویسنده اول یا مسئول.

۵-۵- عدم اشتغال به تحصیل هم زمان در دوره های دکتری تخصصی (Ph.D.)، تخصص بالینی (دانشنامه و گواهی نامه تخصصی) و یا بالاتر در کلیه مؤسسات آموزشی و تحقیقاتی کشور.

۶-۵- تحصیل در مقطع دکتری پژوهشی تمام وقت می باشد.

۵-۷- موفقیت در آزمون زبان انگلیسی مطابق با مصوبات شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی.

تبصره ۵: ثبت نام بصورت مشروط غیر قابل قبول است.

۵-۸- موفقیت در مصاحبه ورودی مؤسسه برای تمام داوطلبین الزامی است.

تبصره ۱: انطباق سوابق آموزشی، پژوهشی و دانشنامه داوطلب با دوره پیشنهادی Ph.D. by Research به عهده مؤسسه برگزار کننده دوره می باشد.

تبصره ۲: دستورالعمل اجرایی مصاحبه و پذیرش دانشجو توسط معاونت های آموزشی و تحقیقات و فناوری وزارت متبوع تدوین و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۶: دانشجو در هنگام ثبت نام طبق مقررات همانند دانشجوی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) موظف به سپردن تعهد رسمی به مؤسسه می باشد و در صورت انصراف و یابه اتمام نرساندن دوره در مدت مجاز تحصیل، متعهد به پرداخت غرامت به مؤسسه می شود.

ماده ۷: داوطلبین بورس مؤسسات خصوصی

به منظور تحقق ارتباط دانشگاه و صنعت و تقویت بنیه علمی صنعت خصوصی در جهت دستیابی به اهداف سند چشم انداز جمهوری اسلامی در برنامه پنجم توسعه، مراکز مجری دوره های دکتری پژوهشی می توانند حداکثر ۵۰ درصد ظرفیت تعیین شده پس از تصویب در شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی، به تعداد کل پذیرش اضافه نمایند منوط به اینکه به صورت بورس مؤسسات خصوصی پذیرش شوند. این دسته از داوطلبان باید دارای شرایط ورود به دوره (مفاد ماده ۵) باشند.

تبصره ۱۰: عنوان پایان نامه پذیرفته شدگان باید منطبق با نیازهای مؤسسه سفارش دهنده و در جهت حل معضلات و نیازهای نظام سلامت و مورد تایید استاد راهنما و شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه باشد و مراتب باید در قرارداد اولیه درج شود.

تبصره ۲: کمک هزینه تحصیلی و شهریه تحصیلی این دانشجویان توسط مؤسسه بورس کننده پرداخت می شود.

فصل سوم

شرایط استاد راهنما

ماده ۸: استاد راهنما فردی است که وظیفه هدایت و راهنمایی دانشجو را تا پایان دوره برعهده دارد.

ماده ۹: استاد راهنمای واجد شرایط ذیل، فقط از اعضای هیات علمی اصلی (تمام وقت یا نیمه وقت) مراکز تحقیقاتی همان مؤسسه با حداقل مرتبه دانشیاری تعیین می گردد.

۹-۱: استاد راهنما می بایست حداقل ۶ مقاله منتشر شده در مجلات علمی، پژوهشی معتبر نمایه شده در نمایه های بین المللی (Pub Med یا ISI) به عنوان نویسنده اول یا مسئول. در طول ۲ سال گذشته داشته باشد و دارای h-index حداقل ۱۰ و بالاتر مطابق با نمایه بین المللی Scopus باشد. (در مراکز تحقیقات دندانپزشکی h-index حداقل ۸ و بالاتر مورد قبول است.)

۲-۹: استاد راهنما بایستی دارای اعتبار مالی پژوهش (Grant) تحقیقاتی برای اجرای پایان نامه ی دانشجوی باشد.

۳-۹: تعیین استاد راهنما از ابتدای دوره دکتری پژوهشی ضروری می باشد و استاد راهنما تا انتهای دوره مسئولیت راهنمایی دانشجوی را برعهده دارد.

۴-۹: استاد راهنما همزمان نمی تواند هدایت بیش از ۲ دانشجوی دوره دکتری پژوهشی (Ph.D. by Research) را به عهده بگیرد.

۵-۹: در صورت نیاز و به صلاحدید استاد راهنما و شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه، دانشجوی می تواند علاوه بر استاد راهنمای اصلی از راهنمایی حداکثر دو استاد راهنمای دیگر استفاده نماید که می توانند از خارج از مؤسسه مجری باشند.

تبصره ۱: اساتید راهنمای دوم و سوم باید دارای مدرک دکتری تخصصی (Ph.D.) یا تخصص بالینی با حداقل مرتبه استادیاری با سابقه حداقل ۲ سال تدریس یا تحقیق حداقل در دوره کارشناسی ارشد و دکتری عمومی/دکتری حرفه ای باشند.

تبصره ۲: چنانچه استاد راهنمای اصلی دارای مدرک تخصص بالینی است. همکاری حداقل یک استاد راهنمای دیگر (واجد شرایط تبصره ۱ بند ۵-۹) با مدرک دکتری تخصصی (Ph.D.) الزامی است.

۶-۹: دانشجوی موظف است هر ۶ ماه یک بار گزارش پیشرفت کار خود را به صورت شفاهی و مکتوب به استاد یا اساتید راهنما ارائه دهد. این گزارش پس از تایید استاد یا اساتید راهنما باید به شورای پژوهشی مؤسسه مجری نیز ارائه شود و در صورت عدم ارائه، با حضور دانشجوی در جلسه شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه موضوع مورد بررسی قرار می گیرد.

ماده ۱۰: به پیشنهاد استاد راهنما و تایید شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه، حداکثر تا سه نفر از اعضای هیات علمی به عنوان استاد مشاور تعیین می شوند.

تبصره: اساتید مشاور باید دارای مدرک دکتری تخصصی (Ph.D.) یا تخصص بالینی با حداقل مرتبه استادیاری باشند.

ماده ۱۱: در طی انجام پایان نامه استاد راهنما موظف است حداقل شش ساعت در هفته را به راهنمایی دانشجوی اختصاص دهد.

ماده ۱۲: استاد راهنما لازم است با توجه به امکانات پژوهشی موجود، کار تحقیقی دانشجوی را به نحوی هدایت کند تا در موعد مقرر به اتمام برسد. ضروری است مشکلات احتمالی، در اسرع وقت به شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه گزارش شود.

ماده ۱۳: استاد راهنما موظف است در تکمیل و تدوین زمینه تحقیقاتی موضوع پایان نامه دکتری پژوهشی، دانشجوی را هدایت کند و نتیجه را به منظور بررسی به شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه ارائه نماید.

فصل چهارم

شرایط مرکز تحقیقاتی

ماده ۱۴: شرایط مرکز داوطلب پذیرش دانشجو:

- ۱۴-۱- داشتن مجوز فعالیت از طرف شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی کشور
- ۱۴-۲- داشتن مجوز پذیرش دانشجو در رشته مورد نظر از شورای گسترش دانشگاههای علوم پزشکی کشور
- ۱۴-۳- دارا بودن حداقل یک استاد راهنما از اعضای هیأت علمی عضو مرکز با شرایط ذکر شده در ماده ۹
- ۱۴-۴- داشتن فضای مناسب تحقیقاتی و آزمایشگاهی مناسب در مرکز مجری با تأیید معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت
- ۱۴-۵- انجام بخش عمده از مراحل طرح پژوهشی پیشنهادی جهت دوره دکتری پژوهشی در مرکز درخواست کننده به تأیید معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت
- ۱۴-۶- عضویت حداقل ۲ محقق تمام وقت پژوهشی با مدرک دکتری تخصصی (Ph.D.) یا دکتری پژوهشی مرتبط با رشته در مرکز جهت مشاوره، همکاری و نظارت در انجام پروژه

فصل پنجم

تدوین پایان نامه

ماده ۱۵: موضوع پایان نامه دکتری پژوهشی می بایست منطبق با رسالت مرکز تحقیقاتی مجری و در جهت حل مسائل و نیازهای نظام سلامت باشد.

ماده ۱۶: اعلام تصویب زمینه تحقیقاتی و ثبت موضوع پایان نامه دکتری پژوهشی به دانشجو و استاد یا اساتید راهنما، به صورت کتبی بر عهده مؤسسه می باشد.

ماده ۱۷: تمام فعالیت های آموزشی و پژوهشی دانشجو طی دوره دکتری پژوهشی باید با هدایت و نظارت استاد یا اساتید راهنما صورت گیرد. دانشجو موظف است علاوه بر زمان های مقرر در هر زمانی که استاد یا اساتید راهنما تعیین می کنند، نتیجه تحقیقات خود را به ایشان گزارش نماید.

ماده ۱۸: دانشجو می تواند از حداکثر تا ۶ ماه دوره تکمیلی خارج از کشور مطابق قوانین وزارت متبوع برخوردار شود.

ماده ۱۹: بعد از تکمیل و تدوین پایان نامه دوره دکتری پژوهشی و تایید استاد راهنما مبنی بر اتمام و قابل دفاع بودن پایان نامه، دانشجو موظف است در جلسه ای که زمان آن را شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه تایید می نماید، در حضور داوران با رعایت شرایط مندرج در این ماده از پایان نامه خود دفاع نماید.

۱-۱۹: تایید استاد یا اساتید راهنما و مشاور باید در نخستین صفحات پایان نامه درج شود.

۲-۱۹: کیفیت علمی و صحت مطالب پایان نامه دانشجو باید قبل از دفاع، توسط استاد راهنما تایید و به اطلاع شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه رسانده شود.

۳-۱۹: دانشجوی دوره دکتری پژوهشی (Ph.D. by Research) هنگامی مجاز به دفاع از پایان نامه دکتری پژوهشی خود می باشد که شرایط ذکر شده در بند ۴-۳-۴ و یا تبصره آن محقق شده باشد.

۴-۱۹: دانشجو موظف است پس از تایید استاد راهنما، جلسه ای تحت عنوان پیش دفاع با حضور اعضای هیات داوران داشته باشد.

ماده ۲۰: ترکیب هیات داوران به شرح ذیل است:

۱) استاد یا اساتید راهنما

۲) استاد یا اساتید مشاور

۳) چهار نفر از اعضای هیات علمی متخصص در رشته مربوط با مرتبه حداقل دانشیاری، به انتخاب شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه که دو نفر آنها از مؤسسات دیگر انتخاب شوند.

۴) نماینده علمی شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه

ماده ۲۱: جلسه دفاعیه با ریاست نماینده علمی شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه و حضور حداقل چهار تن از اعضای هیات داوران (استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید مشاور، یکی از داوران داخل مؤسسه و یکی از داوران خارج از مؤسسه) رسمیت می یابد. دانشجو موظف است در این جلسه گزارشی از پایان نامه دکتری پژوهشی خود را ارائه نموده و از آن دفاع نماید.

ماده ۲۲: هیات داوران در پایان جلسه دفاعیه، پس از شور و بررسی در خصوص اصالت و صحت پایان نامه، امتیاز آن را با تأکید بر رتبه به شرح زیر سطح بندی می کند:

رتبه	نمره
عالی	۱۹ - ۲۰
بسیار خوب	۱۸ - ۱۸/۹۹
خوب	۱۷/۵ - ۱۷/۹۹
قابل قبول	۱۵ - ۱۶/۴۹
غیرقابل قبول	کمتر از ۱۵

۱-۲۲: ملاک تصمیم گیری در خصوص نمره پایان نامه دکتری پژوهشی، به شرح زیر است:

- میانگین نمرات اساتید راهنما از ۲۰
- میانگین نمرات اساتید مشاور از ۲۰
- میانگین نمرات داوران داخلی از ۲۰
- میانگین نمرات داوران خارجی از ۲۰
- نمره نماینده علمی شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه از ۲۰
- نمره نهایی = میانگین ۵ نمره فوق از ۲۰ می باشد.

۲-۲۲: چنانچه هیات داوران در مرحله پیش دفاع یا دفاع، پایان نامه را از جهاتی ناقص تشخیص دهند؛ موارد نقص را در رأی خود ذکر نموده و از دانشجو می‌خواهد در مدتی که از حداکثر سنوات مجاز دوران تحصیل وی تجاوز نکند، پایان نامه دکتری پژوهشی خود را کامل و مجدداً از آن دفاع نماید.

ماده ۲۳: در صورتی که به دلیل غیر موجه دانشجو قادر به ادامه دوره نباشد یا به هر دلیلی از ادامه دوره منع یا محروم شود ملزم به پرداخت کلیه خسارات طبق تعهدات اخذ شده به مؤسسه مربوطه می‌باشد.

فصل ششم

سایر مقررات

ماده ۲۴: در صورتی که دانشجو ظرف حداکثر مدت مجاز تحصیل و در موارد خاص در مدت تمدید آن به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی، نتواند پایان نامه دکتری پژوهشی خود را تکمیل و از آن دفاع نماید، از ادامه تحصیل در این دوره محروم می‌شود.

ماده ۲۵: دانشجوی دوره دکتری پژوهشی در طول مدت تحصیل خود می‌تواند برای یکبار از حداکثر دو نیمسال تحصیلی مرخصی تحصیلی استفاده نماید.

تبصره ۱: اخذ مرخصی تحصیلی در نیم سال اول تحصیلی مجاز نیست. در موارد استثنایی، اخذ تصمیم به عهده شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه می‌باشد.

تبصره ۲: مدت مرخصی تحصیلی جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می‌شود.

ماده ۲۶: دانشجوی دوره دکتری پژوهشی باید به طور تمام وقت به تحقیق و تحصیل بپردازد.

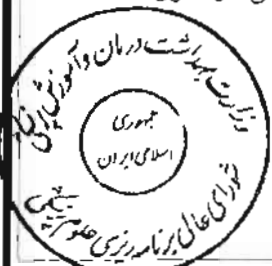
ماده ۲۷: فراغت از تحصیل دانشجو با رعایت مفاد این آیین نامه و با حصول نتیجه فعالیت پژوهشی دانشجو توسط مؤسسه انجام خواهد شد.

ماده ۲۸: رسیدگی به امور آموزشی و فارغ التحصیلی این دانشجویان در حوزه معاونت آموزشی وزارت متبوع می‌باشد.

ماده ۲۹: دانشجویان دوره دکتری پژوهشی (Ph.D. by Research)، با توجه به زمینه مطالعاتی و براساس تصمیم شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه با یکی از عناوین (علوم بالینی، علوم دارویی، علوم دندانپزشکی، علوم بهداشتی، فناوری های علوم پزشکی، علوم مدیریت و علوم زیست پزشکی) فارغ التحصیل می‌شوند، عنوان پایان نامه نیز در مدرک فراغت از تحصیل آنها درج خواهد شد.

تبصره: در مواردی که موضوع تحقیق پایان نامه دانشجو در هیچ یک از عناوین فوق الذکر نمی‌گنجد، توسط کمیته ای که در دبیر خانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی تشکیل می‌گردد، تصمیم گیری میشود.

ماده ۳۰: دانش آموختگان این دوره می‌توانند در مؤسسات، دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی و آموزشی در صورت داشتن سایر شرایط و رعایت ضوابط به عنوان هیأت علمی پژوهشی مشغول به کار شوند.

تبصره: افرادی که مربی هیأت علمی آموزشی بوده و موفق به اخذ مدرک دکتری پژوهشی می شوند، نمی توانند از این مدرک برای تبدیل وضعیت به استادیاری آموزشی استفاده نمایند، ولی می توانند در صورت تائید دانشگاه و داشتن سایر ضوابط استادیار پژوهشی در یکی از مراکز تحقیقاتی دانشگاه شوند.

ماده ۳۱: دانش آموختگان این دوره نمی توانند از مدرک دکتری پژوهشی برای دخالت در امور کلینیکی، پاراکلینیکی و یا تأسیس داروخانه و مطب استفاده نمایند، مگر اینکه براساس مدرک اخذ شده قبل و صرفاً براساس امتیازات یا شرایط مدرک قبلی مجاز به این کار می باشند.

ماده ۳۲: بورسیه شدن دانشجویان دوره دکتری پژوهشی (Ph.D. by Research) در مراکز تحقیقاتی دانشگاههای علوم پزشکی، سازمانها و مؤسسات پژوهشی کشور که دارای پست هیأت علمی پژوهشی مصوب می باشند، طبق مقررات مانند سایر دانشجویان دکتری تخصصی (Ph.D.) بلامانع می باشد.

ماده ۳۳: نقل و انتقال دانشجو در دوره دکتری پژوهشی ممنوع است، مگر استاد راهنمای دانشجو به دانشگاه و مرکز تحقیقاتی دیگری منتقل گردد. بدین صورت اگر مرکز مقصد سایر شرایط مندرج در فصل چهارم را داشته باشد پس از تایید معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت انتقال دانشجو بلامانع است.

ماده ۳۴: با توجه به استاد محور بودن دوره، پس از پذیرش دانشجو توسط استاد راهنما، دانشجو نمی تواند استاد راهنمای خود را تغییر دهد ولی در شرایط خاص به تشخیص شورای تحصیلات مؤسسه تغییر استاد راهنما قابل بررسی می باشد.

این آیین نامه در ۲۴ ماده و ۱۹ تبصره در پنجاه و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۱۴ مورد بازنگری قرار گرفت و به تصویب رسید و برای آن دسته از دانشجویان که از این تاریخ به بعد پذیرفته می شوند لازم الاجرا است و از این تاریخ به بعد تمام آیین نامه ها، بخشنامه ها و دستورالعمل های مغایر با آن برای این گروه از دانشجویان لغو می شود.

